

Europaudvalget

FOLKETINGET

OFFENTLIGT REFERAT

AF 30. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 17. maj 2013
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V) formand, Jens Joel (S), Camilla Hersom (RV),
Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Lykke Friis (V),
Jakob Ellemann-Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Merete Riisager
(LA).

Desuden deltog: Minister for udviklingssamarbejde Christian Friis Bach og europami-
nister Nicolai Wammen.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3241 (udenrigsanliggender – udvikling) den 28. maj 2013

Udviklingsministeren fremlagde de særligt interessante udviklingsrelaterede punkter på rådsmødet for udenrigsanliggender, og hvad de øvrige punkter angik, stod ministeren til rådighed, hvis der var ønske om en orientering eller en drøftelse.

1. Post 2015-dagsorden og opfølgning på Rio+20

– Politisk drøftelse

KOM (2013) 0092

Rådsmøde 3241 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (11) – bilag 277 (Rio+20 om forhandlingsteksten vedr. Rio+20)
(fortroligt)

EUU alm. del (11) – bilag 278 (forhandlingsteksten vedr. Rio+20
konferencen og kommentarer fra EU og G77 samt EU's skriftlige
kommentarer)

Rådsmøde 3241 – bilag 3 (henvendelse af 16/5-13 fra Concord Danmark)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 46 (side 42, senest behandlet i EEU 5/10-12)

Udviklingsministeren: Punktet ventes at udgøre hoveddrøftelsen på rådsmødet. Vi er i gang med at udforme de nye mål, der skal følge efter 2015-målene, og det er globalt en meget stor og vigtig opgave, som EU vil engagere sig aktivt i. Der ventes opbakning til meddelelsen "Et værdigt liv for alle: fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling i verden", som fastlægger EU's overordnede linje, og vi er også fra dansk side meget glade for den. På den ene side sætter den nogle klare retningslinjer, og på den anden side er den pragmatisk og fleksibel nok til, at EU kan agere i processen fremover.

Vi støtter, at der bliver en samlet post 2015-ramme, inden for hvilken 2015-målene skal styrkes og fortsættes. Ambitionerne skal øges, og alle tre dimensioner af bæredygtig ud-

vikling skal integreres i den nye post 2015-ramme: det økonomiske, det sociale og det miljømæssige. Det mål afspejler meddelelsen.

Der skal være et begrænset antal klare mål, som skal kunne kommunikeres, samle og styrke den globale indsats. Vi skal have adresseret nogle af de mangler, der har været i 2015-målene, såsom spørgsmålet om bæredygtig energi til alle, som vi håber kommer med i det nye sæt af mål sammen med andre aspekter af bæredygtig udvikling – vand, biodiversitet, grøn økonomi og vækst – som vi også lægger vægt på.

Vi håber, at fred og sikkerhed bliver godt integreret i de nye mål. Det skaber stor debat på internationalt plan, fordi man traditionelt har tænkt i søjler: udvikling for sig og sikkerhed for sig. Vi vil gerne se fred og sikkerhed integreret i de nye udviklingsmål, ikke mindst fordi manglen på fred og sikkerhed er hovedproblemet i mange skrøbelige stater, og fordi det er her, vi er længst fra at nå de nuværende mål. Statsopbygning og fredsopbygning hænger tæt sammen, ligesom udvikling og sikkerhed. Østtimors finansminister og jeg står som formænd for den internationale dialog om freds og -statsopbygning i spidsen for den diskussion.

Vi skal selvfølgelig holde fokus på de traditionelle 2015-mål: mål for adgang til kvalitetsuddannelse for alle, for adgang til sundhedsydelser for alle og for udryddelse af den ekstreme fattigdom. På forårsmøderne kom Verdensbanken med et bud, der siger, vi skal ned på 3 pct. ekstrem fattigdom i 2030. Det er et meget ambitiøst mål, men vi håber, det kan blive tænkt ind i den samlede ramme.

Ligestilling, kvinders rettigheder og seksuelle, reproduktive rettigheder er som bekendt centrale områder for Danmark. Det står endnu lidt svagt i meddelelsen, og vi kæmper for at området kommer til at stå stærkere. Det skaber debat, da nogle EU-lande i den grad er skeptiske og nølende over for den dagsorden. Regeringen står stærkt på det punkt, og jeg har forsøgt at samle en gruppe af EU-lande, der vil gøre det samme – hele vejen til rådsmødet, hvis der er brug for det.

Dagsordenen bliver også drøftet på rådsmødet for miljø den 18. juni 2013, hvorefter Rådet for almindelige anliggender forventeligt skal vedtage EU's position den 25. juni 2013. Det afspejler netop, at både udviklings-, miljø- og udenrigspolitik tænkes ind i de fremtidige mål.

Jakob Ellemann-Jensen støttede ministerens linje. Han mente, det er vigtigt at have fælles mål for Europa, og der skal selvfølgelig gives rum til forhandling. Jakob Ellemann-Jensen appellerede til, at man ikke breder sig over for mange forskellige dagsordener, men derimod fokuserer målene, så man bedre kan få noget igennem. EU, der samlet tegner sig for over halvdelen af verdens udviklingsbistand, må forsvare europæiske værdier, såsom f.eks. frihedsrettigheder, fordi ingen andre gør det. Han bakkede op om det danske fokus på reproduktive og seksuelle rettigheder, der ellers risikerer at ryge i baggrunden. På det område har man langt fra nået 2015-målene.

Nikolaj Villumsen understregede, at arbejdet for menneskerettighederne er en afgørende forudsætning for stabile samfund.

Lisbeth Bech Poulsen ville gerne vide, hvad EU og Danmark skal forpligte sig til, hvis post 2015-målene bliver globale.

Udviklingsministeren bekræftede Jakob Ellemann-Jensen i, at der, som det er beskrevet i meddelelsen, skal større fokus på menneskerettighederne i de fremtidige mål. Danmark arbejder ihærdigt for disse rettigheders placering – på at der kommer til at stå "menneskerettigheder" i stedet for "rettigheder", og at der kommer til at stå "seksuelle og reproduktive rettigheder" i stedet for "kvinders rettigheder".

Ministeren svarede Lisbeth Bech Poulsen, at Danmark og andre rige lande går ind for universelle, globale mål, der forpligter alle lande til en stærkere indsats for bæredygtighed. Hvad angår nogle af de kommende målsætninger – bæredygtig energi til alle, grøn vækst, jobs – kommer der en dagsorden, som forhåbentlig kan forankres i en dansk kontekst. Når regeringen til efteråret går i gang med at udforme en bæredygtighedsstrategi, vil der være et tæt samspil mellem de globale målsætninger og de danske målsætninger.

2. Udmøntning af EU's udviklingspolitik

– *Politisk drøftelse*

KOM (2011) 0637

Rådsmøde 3241 – bilag 1 (samlenotat side 8)

KOM (2010) 0629 – bilag 2 (Folketingets udtalelse om grønbog om EU's udviklingspolitik)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (11) – bilag 225 (side 233, senest behandlet i EUU 5/11-11)

Udviklingsministeren: Udmøntningen af EU's udviklingspolitik følger vi meget tæt, og vi har specifikt anmodet om at få punktet på dagsordenen. Der er gået godt et år, siden vi fik vedtaget den nye udviklingspolitik under det danske formandskab, og da EU's flerårige finansielle rammer nu er på plads, skal vi nu have en drøftelse af, hvordan vi udmønter den. Det er vigtigt, ikke mindst fordi EU er i fuld gang med at programmere de forskellige instrumenter for den næste syvårige periode.

Der er nye principper: differentierede partnerskaber (der i praksis betyder, at man skalerer ned fra det traditionelle udviklingssamarbejde i nogle af de lidt rigere lande, og fokuserer på de fattigste og på sektorkoncentration), grøn vækst, god regeringsførelse og menneskerettigheder. Det er nogle af de centrale prioriteter for EU, som vi vil følge op på i drøftelsen. Vi vil se på, hvordan EU kan styrke indsatsen i de skrøbeligste lande og samtidig udvikle nye typer af partnerskaber med middelindkomstlandene, som fokuserer mere på vækst, klima, energi og samspillet mellem lån og bistand.

Vi vil gerne sætte fokus på den menneskerettighedsbaserede tilgang til udvikling. Den står jo centralt i den danske strategi og er også en del af EU-strategien, men vi vil meget gerne have, at de centrale principper om ansvarlighed, deltagelse, åbenhed og ikkediskrimination udmøntes i praksis. Vi har taget initiativ til et arrangement i Bruxelles den 3. juni, der sætter fokus på den menneskerettighedsbaserede tilgang til udvikling, hvor EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder og udviklingskommissæren og flere medlemslande deltager. Vi skal have et stærkere samspil mellem den globale menneskerettighedsdagsorden og den globale udviklingsdagsorden, og det forfølger vi aktivt.

Endelig noterer vi med tilfredshed, at fællesprogrammeringen – at vi går sammen om at programmere – begynder at virke i flere og flere lande. Det er rigtig godt, og det giver synlighed og slagkraft for EU. De nye måder at håndtere budgetstøtte på, ikke mindst statsopbygningskontrakterne, begynder også at fungere. Det første eksempel bliver Mali, hvor vi laver en statsopbygningskontrakt, fordi vi ved, at hvis ikke staten fungerer, kommer freden heller ikke til at holde.

Jakob Ellemann-Jensen var enig i ministerens prioriteter og påpegede, at koordinationen mellem medlemslandenes egne udviklingspolitikker mindst talt kan forbedres. Man må se på, hvad man er god til i hvert enkelt land og overlade nogle af de andre opgaver til andre.

Udviklingsministeren bekræftede, at koordinationen kunne være bedre. Han glædede sig over, at fællesprogrammeringen begynder at give resultater i en række pilotlande. Det giver en stærkere placering af EU's udenrigstjeneste og styrker dens arbejde for koordination, synergi og samarbejde lokalt i landene. Arbejdet med at styrke udenrigstjenesten og øge decentraliseringen pågår, og her presser Danmark på.

3. Forslag til den Interne Aftale om den 11. Europæiske Udviklingsfond

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3241 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

4. Rapport om EU's bistandsforpligtelser

– (Evt.) Rådskonklusioner

Rådsmøde 3241 – bilag 1 (samlenotat side 12)

Rådsmøde 3241 – bilag 3 (henvendelse af 16/5-13 fra Concord Danmark)

KOM (2011) 0637 – bilag 1 (henvendelse fra Concord Danmark af 2/5-12)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 547 (side 1106, senest behandlet i EUU 3/5-12)

EUU alm. del (10) – bilag 504 (side 1315, behandlet i EUU 19/5-11)

Udviklingsministeren: Der skal gøres status på bistandsforpligtelserne, og jeg kan på forhånd sige, at det ikke bliver muntert. Tolv EU-lande øgede deres udviklingsbudget i 2012, og det kan man godt glæde sig lidt over. Men der var også lande, der skar betydeligt ned, og det samlede bistandsniveau faldt fra 0,42 pct. af bruttonationalindkomsten i Europa til 0,39 pct. på trods af, at vi har et klart mål om at nå 0,7 pct. i 2015. Det tror jeg, at man kan sige med sikkerhed, at vi ikke når – så skal der i hvert fald ske en økonomisk revolution i Europa. Men vi vil presse på for at få dem, der halter bagud, til at gøre mere, og vi står stadig ved vores globale ansvar med en bistandsprocent på 0,84 pct. i 2012. Her er vi blandt de fem lande i verden, der yder mere end 0,7 pct.

Jakob Ellemann-Jensen delte skuffelsen over, at 0,7 pct.-målsætningen langt fra er opnået. Han opfordrede ministeren til at fortsætte arbejdet, selv om ministerens lille klub med ligesindede medlemslande endnu ikke havde haft nogen virkning. Jakob Ellemann-Jensen bemærkede også, at det var nedslående, at Kommissionens forslag til at øge udviklingsbistanden for EU ikke var blevet til så meget.

Nikolaj Villumsen ærgrede sig over, at verdens fattigste kommer til at bøde for nedskæringspolitikken i EU. Han ville gerne høre, hvad ministeren vil gøre for at holde medlemslandene fast på løftet om at nå de 0,7 pct. Selv om målsætningen er svær at leve op til, er den afgørende at bevare. Han opfordrede ministeren til at bruge den såkaldte klub til at lægge et pres på de andre medlemslande.

Pia Adelsteen spurgte, hvorfor ministeren glædede sig over, at Danmark giver 0,84 pct. af sin BNI til udviklingsbistand, når den ikke ser ud til at virke. Måske har de andre EU-lande bare taget konsekvensen af, at der ikke er sket den store udvikling. Der er stadig sultne børn og stor nød mange steder – måske burde man sadle om.

Udviklingsministeren meddelte, at 0,7 pct.-klubben desværre ikke var blevet større. Holland har eksempelvis skåret markant i sin udviklingsbistand.

Ministeren svarede Pia Adelsteen, at der er brug for lande, der, som Danmark, går foran. 12 lande har øget deres internationale engagement, og briterne når i år 0,7 pct. på trods af nedskæringer. De ser altså en mulighed for at styrke den britiske position internationalt og for at bruge bistanden som et redskab til at skabe vækst. Det er nogenlunde samme

linje, Danmark lægger, og ministeren ville gerne sende det budskab under rådsmødet, at bistanden både kommer verden og donorlandet til gavn.

Ministerens anså det for ukorrekt, at udviklingsbistanden ingen effekt har haft. Han nævnte, at det er lykkedes at halvere andelen af mennesker, der lever i ekstrem fattigdom; at ni ud af ti børn i verden nu går i skole, og at fem millioner flere børn overlever de første fem år i dag end for tyve år siden. Disse markante resultater fører til højere vækst og velstand og er skabt bl.a. af udviklingssamarbejdet. Syv ud af ti af de hurtigst voksende økonomier i verden er afrikanske; Ghana tordner eksempelvis derudad med 10-15 pct. i vækst og er ifølge internationale opgørelser mindre korrump end f.eks. Grækenland. Der er lande, der for alvor har rykket sig, og det giver også mulighed for vækst for danske virksomheder. De globale udviklingsmål og landenes egne forsøg på at komme ud af fattigdom giver betydelige resultater. Derfor giver udviklingssamarbejdet mening, og derfor er det danske internationale engagement en opmuntrende historie om en verden i forandring.

Ministerens svarede Nikolaj Villumsen, at regeringen vil prøve at bruge den såkaldte klub af ligesindede til at tilskynde de andre medlemslande til en større indsats. Han ser en forsigtig bevægelse hos de sydeuropæiske medlemslande i retning af et stærkere engagement, eksempelvis i forhold til Mali.

Pia Adelsteen undrede sig over, at alle lande ikke giver lige så meget i udviklingsbistand som Danmark, når det åbenbart er til gavn for dem selv. Har de bare ikke set lyset? Hun spurgte derudover, om bistanden er årsagen til væksten i Afrika.

Jakob Ellemann-Jensen havde hørt meldinger om, at Storbritanniens målsætning om at øge udviklingsbistanden er droppet – hvad vil det betyde for henholdsvis Storbritanniens og EU's samlede bistandsprocent?

Udviklingsministeren svarede Pia Adelsteen, at de lande, der giver mindst, på grund af et stort internationalt pres for større budgetdisciplin, har følt sig nødsaget til at skære i deres udviklingsbistand. Danmark og en række andre lande mener dog, at det er sværere at komme ud af krisen, hvis man isolerer sig. 90 pct. af væksten foregår uden for Europa, og her er det internationale engagement en vigtig platform.

På spørgsmålet om hvorvidt udviklingsbistanden er årsag til væksten i Afrika, svarede ministeren, at udviklingsbistanden er en del af forklaringen. Forskere fra Københavns Universitet har dokumenteret, at udviklingsbistanden har skabt solide resultater, mens forskere ved Aarhus Universitet er mindre optimistiske. Udviklingssamarbejdet har ikke desto mindre givet resultater i form af skoler, sundhed og infrastruktur, og den har fremmet den glimrende kombination af demokrati og markedsøkonomi i mange fattige lande og dermed bidraget til den afrikanske vækst.

Ministerens svarede Jakob Ellemann-Jensen, at Storbritanniens målsætning ikke står så klart for tiden, men i procent har de øget bistanden betragteligt. Man forventer at få bekræftet briternes målsætning senere på året. I Storbritannien er der en livlig debat, som

kan påvirke målsætningen, men det bør anerkendes, at Storbritannien udviser lederskab på området.

Pia Adelsteen påpegede, at Europa ganske rigtigt er presset nu, men at mange lande heller ikke gav 0,7 pct. i bistand før krisen.

Udviklingsministeren henviste til, at det samlede engagement i EU stort set steg ti år i træk og faldt for første gang i 2012. I opgangstider stod man altså sammen om et stærkere globalt engagement. Europa når ikke i første omgang de mål, man har sat sig, men Danmark presser på, for at de opfyldes.

5. Fødevaresikkerhed og ernæring

– *(Evt.) Rådskonklusioner*

KOM (2013) 0141

Rådsmøde 3241 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

6. Politikssammenhæng for udvikling

– *Orientering*

SEK (2011) 1627

Rådsmøde 3241 – bilag 1 (samlenotat side 17)

Rådsmøde 3241 – bilag 3 (henvendelse af 16/5-13 fra Concord Danmark)

Udviklingsministeren: Politikssammenhæng har vi sammen med en række af medlemslandene også presset på for at få på dagsordenen. Der kommer en statusrapport i efteråret 2013 om, hvordan styrkelsen af sammenhængen mellem EU's politikker skrider fremad, og her skal vi drøfte, hvordan vi kan arbejde mere systematisk på området. Vi vil gerne have tilbagevendende drøftelser på rådsmøderne om, hvordan udvikling, handel, sikkerhed, investering, klima, landbrug og fiskeri spiller sammen. Det skal vi sørge for sker i stigende grad.

Vi er derfor ved at lave en dansk handlingsplan, hvor vi systematisk ser på, hvad der kommer til at ske i EU på de centrale områder – handelspolitik, landbrugspolitik, fiskeripolitik og energipolitik. Dermed styrker vi vores indspil til en stærkere sammenhæng mellem de forskellige politikker, så vi på en række områder styrker indsatsen over for verdens fattigste lande.

Rådet forventes at modtage en kort orientering om arbejdet med at fremme politikssammenhæng for udvikling i EU's politikker, som opfølgning på de rådskonklusioner, der blev vedtaget i maj 2012 under det danske EU-formandskab. Punktet er kommet på dagsordenen på medlemslandenes foranledning. Kommissionen ventes at give en status for arbejdet med den fjerde rapport for politikssammenhæng for udvikling, som udgives hvert andet år. Rapporten ventes som sagt offentliggjort i efteråret 2013.

Jakob Ellemann-Jensen havde i en interparlamentarisk drøftelse om emnet i Bruxelles et par uger tidligere fået indtryk af, at der bestemt ikke er styr på politikssammenhæng i alle medlemslandene. Selv om man under det danske formandskab stillede krav om, at medlemslandene skal monitorere sammenhængen mellem deres forskellige politikker, var det stadig nyt for mange. Han opfordrede regeringen til at følge op.

Nikolaj Villumsen bakkede op om regeringens fokus på politikssammenhæng. Den ene hånd skal ikke sabotere, hvad den anden bygger op – som hvis f.eks. handelspolitikken ødelægger bistandspolitikens forsøg på at hjælpe fattige lande i gang med en udvikling.

Udviklingsministeren gav Jakob Ellemann-Jensen ret i, at nogle politikere stadig ser politikssammenhæng som noget nyt, på trods af, at det er et traktatfæstet krav. Danmark gør en ihærdig indsats og vil senere på året præsentere en dansk handlingsplan for politikssammenhæng. Der er også seminarer rundt omkring i Europa, og det lederskab, Danmark har vist, har spredt sig til en række andre lande. Under det danske EU-formandskab blev der vedtaget nogle gode rådskonklusioner på området, som måske ikke var revolutionerende, men dog fastslog to vigtige pointer: At arbejdet i stigende grad skal forankres i

de enkelte lande hos de lokale udenrigstjenester, så man lokalt kan se, hvordan de forskellige politikker spiller sammen med udviklingsindsatsen, og at arbejdet i højere grad skal være vidensbaseret, hvad der i praksis betyder, at man skal styrke sine analyser af, hvordan det hele spiller sammen. Derudover har Danmark sammen med en række andre medlemslande taget initiativ til at styrke politiksammenhængsdrøftelsen på det handelspolitiske område.

7. Burma/Myanmar

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3241 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 360 (side 1068, senest behandlet i EEU 19/4-13)

EUU alm. del (11) – bilag 543 (side 1028, behandlet i EEU 20/4-12)

Udviklingsministeren: Der er planlagt en frokostdrøftelse af situationen i Burma. EU's sanktioner er suspenderet i april måned, og nu har udenrigsrepræsentanten Catherine Ashton fået til opgave at præsentere et udkast til en samlet politik om Burma/Myanmar, der kan støtte processen med at fremme demokrati og reformer i landet. Her er de udviklingspolitiske prioriteter centrale, og vi har opfordret til, at udkastet udarbejdes i tæt samspil mellem Kommissionen og medlemslandene. Da mange lande engagerer sig i landet, er det vigtigt at samarbejde og skabe synergi. Der er en unik mulighed for at fremme national og etnisk forsoning og beskytte menneskerettighederne, især for udsatte grupper, men der er stadig brug for et samlet pres på den burmesiske regering. Vi har jævnlig hørt bekymrende nyheder om rohingyaernes situation, og der skal stadig fokus på frigivelsen af politiske fanger. Regeringen vil arbejde for at EU's udviklingsengagement støtter op om fortsatte reformer, menneskerettigheder og ansvarlig økonomisk og social udvikling. De input vil vi give under frokostdrøftelsen, og vi håber og tror så på, at der kommer en ny EU-Burma-politik til forelæggelse på rådsmødet for udenrigsministre i juni måned.

Jakob Ellemann-Jensen nævnte, at EU har spillet en vigtig rolle i forhold til Burma, både da man lukkede for hanen, og da man åbnede for den igen. Han mente, at den burmesiske opposition har brug for konkret bistand fra europæisk side til at håndtere de etniske og religiøse konflikter i landet.

Udviklingsministeren bekræftede, at der fortsat er store etniske konflikter, især i staten Rakhine, hvor det muslimske mindretal rohingyaerne forfølges, og i staten Kachin. I en stribe af de andre konflikter er der dog våbenhvile og fredsforhandlinger, og her ser man også et internationalt engagement.

8. Afghanistan

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3241 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Jakob Ellemann-Jensen understregede sin støtte til regeringens linje: Der er behov for at få de andre lande til at erkende, at forpligtelsen over for Afghanistan går langt ud over det tidspunkt, hvor man trækker de gode mennesker med grønt tøj ud.

Udviklingsministeren fortalte, at betydningen af et legitimt, demokratisk valg i Afghanistan vil blive drøftet, ligesom vigtigheden af at fastholde såvel bistanden som principperne for leveringen af den. Afghanistan er et af de lande, hvor Danmark i høj grad efterlever New Deal-principperne for sideløbende stats- og fredsopbygning i skrøbelige stater. Fokus vil være på korruptionsbekæmpelse og menneskerettigheder samt på at få underskrevet den partnerskabsaftale, som er forhandlet, og som snart skal godkendes i det afghanske kabinet.

UDG. Punkt 2. Forslag til direktiv om fremstilling, præsentation og salg af tobak og tobaksrelaterede produkter

KOM (2012) 0788

KOM (2012) 0788 – bilag 5 (Folketingets udtalelse)

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 1

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 2

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 3

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 4

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 5

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 7

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 9

KOM (2012) 0788 – svar på spørgsmål 10

EU-note (12) – E 14 (notat af 15/1-13)

Udvalgsmødereferat:

Senest forelagt til forhandlingsoplæg på EUU-mødet 8/5-13,
referat foreligger ikke

EUU alm. del (12) – bilag 350 (side 1008, samråd med
sundhedsministeren vedr. samrådsspørgsmål P 4/4-13)

EUU alm. del (12) – bilag 300 (side 927, senest behandlet i EUU
1/3-13) (fortroligt)

Punktet var udgået

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3240 (almindelige anliggender) den 21. maj 2013

Europaministeren informerede udvalget om, at han ville forelægge to sager til forhandlingsoplæg. De resterende punkter var til orientering.

1. EU's flerårige finansielle ramme for perioden 2014 til 2020

– *Politisk drøftelse*

KOM (2011) 0500, KOM (2011) 0403, KOM (2011) 0398, KOM (2011) 0510, KOM (2011) 0511, KOM (2011) 0512, KOM (2011) 0737, KOM (2011) 0738, KOM (2011) 0739, KOM (2011) 0740, KOM (2011) 0742, KOM (2012) 0388

Rådsmøde 3240 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

Det Europæiske Råd 22-23/11-12 – bilag 4 (skriftlig afrapportering)

KOM (2011) 0500 – bilag 5 (henvendelse fra Concord Danmark af 22/3-12)

KOM (2011) 0398 – bilag 3 (Henvendelse af 3/2-12 fra League of European Research Universities)

KOM (2011) 0398 – bilag 2 (Folketingets udtalelse)

KOM (2011) 0500 – bilag 8 (henvendelse af 31/10-12 fra Landbrug og Fødevarer)

EU-note (12) – E 17 (notat af 15/2-13 om status for aftalen efter mødet i DER 8/2-13)

EU-note (12) – E 18 (notat af 15/2-13 om aftalen)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 360 (side 1051 senest behandlet i EEU 19/4-13)

EUU alm. del (12) – bilag 75 (side 213 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 2/11-12)

Europaministeren: Som tidligere redegjort for her i udvalget forhandler formandskabet i disse dage med Europa-Parlamentet med henblik på at nå frem til en endelig aftale om den flerårige finansielle ramme, efter at Europa-Parlamentet i første omgang afviste den nuværende aftalen fra Det Europæiske Råd i februar.

Europa-Parlamentet har rejst en række punkter, som skal drøftes i Rådet i den kommende tid. Det er min forhåbning, at det vil være muligt at nå frem til en aftale inden sommerferien.

Formandskabet ventes at ville bruge mødet i Det Generelle Råd til at gøre status over forhandlingerne og til at lægge pres på delegationerne, således at de kommer med indrømmelser til Europa-Parlamentet. Der er endnu et pænt stykke vej, førend der vil være klarhed over, hvilke indrømmelser der skal gives til Europa-Parlamentet, men det er klart, at der vil skulle indgås et kompromis.

Det er min klare forventning, at det endelige resultat vil ligge tæt på det, man blev enige om i Det Europæiske Råd. Det gælder i særdeleshed for indtægtssiden af budgettet, som omfatter rabatten til Danmark.

Lykke Friis nævnte udvalgets diskussion med finansministeren om udsigten til, at Danmark på grund af budgetrod skal betale 1,3 mia. kr. ekstra. Kunne ministeren forklare koblingen mellem budgettet og den flerårige finansielle ramme?

Europaministeren understregede, at regeringens grundlæggende synspunkt er, at den sammenkædning, der fra Europaparlamentets side sker mellem budgettet for 2013 og forhandlingerne for 2014 og frem, ikke er holdbar. Dog er Europa-Parlamentet af en anden holdning, og forhandlingerne for at opnå en kompromisaftale var derfor i gang. Han bemærkede, at man fra regeringens side vil arbejde på at få gennemført en aftale med Europa-Parlamentet inden sommerferien og dermed tids nok til at bringe diverse initiativer inden for rammerne af 2014-budgettet i spil. Regeringens håb er, at resultatet kommer til at ligge så tæt som muligt på den aftale, der er lavet mellem medlemslande.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 22. maj 2013

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3240 – bilag 1 (samlenotat side 8)

EUU alm. del (12) – bilag 337 (udkast til kommenteret dagsorden) (fortroligt) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 22/5-13 – bilag 1)

EUU alm. del (12) – bilag 370 (udkast til retningslinjer for konklusioner) (fortroligt) (papiromdelt på Det Europæiske Råd 22/5-13 – bilag 2)

Det Europæiske Råd 22/5-13 – bilag 3 (brev fra Barroso vedlagt to publikationer om energi og skat)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 360 (side 1050, senest behandlet i EUU 19/4-13)

Europaministeren: Drøftelserne på mødet i Det Europæiske Råd den 22. maj 2013 ventes at omhandle emnerne skattepolitik og energi med fokus på førstnævnte. Der ventes også en status ved DER-formanden over styrkelsen af ØMU'en. Endelig skal DER træffe en beslutning om den fremtidige sammensætning af Europa-Parlamentet og Kommissionen.

Stats- og regeringscheferne ventes at fokusere på bekæmpelse af skatteunddragelse og skattely. På det seneste har arbejdet med at sikre styrket informationsudveksling om skat med henblik på bekæmpelse af skatteunddragelse og skattely på europæisk og globalt plan fået nyt momentum. Hovedparten af medlemsstaterne ønsker at udnytte dette momentum, bl.a. gennem opbakning til femlandeinitiativet om automatisk informationsudveksling og opbakning til at påvirke den globale udvikling vedrørende informationsudveksling efter FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) – også i G8-, G20- og OECD-regi. Dette fremgik også af Økofin-mødet i tirsdags, hvor femlandeinitiativet blev hilst velkommen, og hvor der blev gjort fremskridt i forhold til igangsættelse af forhandlingerne med tredjelande om udveksling af skatteoplysninger. Men der er også udeståender, idet der ikke kunne opnås enighed om revision af rentebeskatningsdirektivet.

Det Europæiske Råd ventes også at behandle emnet energi, som skal ses i sammenhæng med EU's bestræbelser på at styrke vækst og konkurrenceevnen og skabe jobs. Konkret forventes det, at DER-konklusionerne vil fokusere på følgende tre energiemner: for det første fuldførelse af det indre energimarked og sammenkoblinger af europæiske energimarkeder; for det andet behovet for at styrke investeringerne i en moderne energiinfrastruktur og for det tredje de høje energipriser. Medlemsstaterne har generelt stort fokus på det økonomiske aspekt af energipolitikken, herunder konkurrenceevne og energipriserne og deres betydning for såvel husholdninger som virksomheder. Der tegner sig en generel enighed om behovet for implementering af allerede truffne beslutninger vedrørende det indre marked for energi og infrastruktur.

Fra dansk side arbejdes der på at få lagt et spor for arbejdet med en forudsigelig og langsigtet ramme for EU's klima- og energipolitik efter 2020 i form af en tekst om en ny 2030-ramme for klima og energi i Det Europæiske Råds konklusioner. Ønsket møder dog bety-

delig modstand, og det er endnu usikkert, hvor langt det vil være muligt at komme i denne retning.

Endelig forventes Det Europæiske Råd at træffe en beslutning om den fremtidige sammensætning af Kommissionen for valgperioden 2014-19 i forlængelse af den irske protokol til Lissabontraktaten om én kommissær pr. land.

Lykke Friis spurgte ministeren, om han kunne løfte sløret for, hvad Danmark vil melde ind til Kommissionen og formanden for DER Van Rompuy om styrkelsen af ØMU'en og de tre punkter: reformkontrakter, den sociale dimension og styrkelse af den demokratiske legitimitet. Debatten er i fuld gang, og den franske præsident, François Hollande, har for nylig talt om en europæisk regering, en europæisk præsident osv.

Lisbeth Bech Poulsen var navnlig interesseret i at vide, om ministeren var klar over, om Luxembourg og Østrig vil opgive at blokere for rentebeskatningsdirektivet, så der kan komme en aftale på plads på DER-mødet.

Dernæst ville hun gerne høre, om ministeren havde yderligere kommentarer til det parallelle EU-spor om automatisk informationsudveksling og Danmarks rolle. Hvad kommer der ud af et parallelt EU-spor, når alle ikke er enige?

Europaministeren havde i sin respons til Lykke Friis om styrkelsen af ØMU-samarbejdet ikke yderligere at tilføje i forhold til økonomi- og indenrigsministerens forelæggelse for udvalget før Økofin-mødet. Det er tidligt i processen, og der er p.t. fokus på to spørgsmål: forhåndskoordineret af reformer og reformkontrakter.

Til Lisbeth Bech Poulsen sagde ministeren, at det fortsat var uklart, om spørgsmålet om rentebeskatningsdirektivet ville falde på plads på mødet.

3. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 27.-28. juni 2013

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3240 – bilag 1 (samlenotat side 11)

EUU alm. del (12) – bilag 378 (udkast til kommenteret dagsorden) (fortroligt)

(papiromdelt på Det Europæiske Råd 27-28/6-13 – bilag 1)

Europaministeren: Det forventes, at der på rådsmødet vil være en kort præsentation af dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd den 27. - 28. juni 2013. Mere konkret ventes det, at mødet vil fokusere på det videre arbejde med at styrke ØMU'en, de landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester 2013 og status på implementeringen af vækst- og beskæftigelsespagten.

Rådet vil vende tilbage til forberedelsen af mødet i Det Europæiske Råd på sit møde den 25. juni, altså to dage før mødet i DER.

4. Opfølgning på implementeringen af DER's konklusioner

– *Orientering fra formandskabet*

Rådsmøde 3240 – bilag 1 (sammenfatning side 13)

Rådsmøde 3240 – bilag 3 (rapport om status for implementering af Det Europæiske Råds konklusioner)

Europaministeren: Det irske formandskab vil præsentere en faktuel oversigt over opfølgningen på de operative konklusioner og tidsfrister, som løbende er blevet udmeldt i Det Europæiske Råds konklusioner. Der er alene tale om et punkt til orientering. Formålet med formandskabets oversigt er at sikre en effektiv opfølgning på møderne i Det Europæiske Råd.

FO 5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde

– Tidlig forelæggelse

KOM (2012) 0499

Rådsmøde 3240 – bilag 1 (samlenotat side 15)

KOM (2012) 0499 – spørgsmål 1 (om regeringens holdning og forventede forhandlingsposition)

EU-note (11) – E 40 (notat af 19/9-12 om ny rolle for europæiske politiske partier)

Europaministeren: Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet, almindelige anliggender, men da formandskabet, Kommissionen og Europa-Parlamentet presser på, for at sagen bringes videre, kan det ikke udelukkes, at forhandlingerne om revision af forordningen om europæiske partier og fonde vil kunne afsluttes inden sommerferien. Formandskabet ventes at bede om mandat til trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet i starten af juni 2013. Derfor har regeringen skønnet, at sagen bør forelægges på dette tidlige tidspunkt.

Den gældende lovgivning om statut for og finansiering af politiske partier på europæisk plan blev vedtaget i 2003. Den blev ændret i 2007, hvor det blev tilladt at afsætte midler på EU-budgettet til støtte af europæiske politiske fonde. Europa-Parlamentet har i en betænkning fra 2011 anmodet om, at lovgivningen bliver forbedret på en række punkter. Forslaget tager udgangspunkt i Europa-Parlamentets ønsker. Forslaget søger at give europæiske politiske partier og tilknyttede fonde juridisk status på europæisk plan med henblik på at øge synligheden og anerkendelsen af partierne og gøre dem mere effektive, gennemsigtige og ansvarlige. Forslaget er fremsat med henblik på netop at styrke synligheden af de europæiske politiske partier og fonde frem mod valget til Europa-Parlamentet i 2014.

Ifølge forslaget skal en organisation for at blive godkendt som et europæisk politisk parti eller en europæisk politisk fond opfylde høje standarder for internt demokrati, ledelse, ansvarlighed, gennemsigtighed og respekt for de værdier, som EU bygger på. Disse værdier omfatter respekt for menneskets værdighed, frihed, demokrati, lighed, retsstatsprincipper og respekt for menneskerettigheder og mindretal. Det er allerede i dag en forudsætning for at opnå finansiel støtte under EU-reglerne. Forslaget skærper dog kravet ved at præcisere, at det også omfatter partiernes medlemmer. Registreringen af et europæisk politisk parti sker ifølge forslaget fortsat i Europa-Parlamentet, der også er ansvarlig for at gennemføre en årlig verifikation af, at kravene til registreringen fortsat opfyldes. En fjerdedel af Europa-Parlamentets medlemmer fra minimum tre politiske grupper vil ligesom under den gældende forordning fortsat kunne kræve, at der iværksættes en særlig undersøgelse af, hvorvidt et europæisk politisk parti eller fond lever op til de grundlæggende værdier.

Det følger endvidere af forslaget, at et europæisk politisk parti skal vinde mindst et mandat i valget til Europa-Parlamentet for at kunne få adgang til EU-støtte.

Hensigten med forslaget er, at de europæiske politiske partier på den ene side får styrket de retslige og finansielle rammer for deres virke, og på den anden side at de bliver underkastet kontrol.

Alle aspekter af partiets finansiering underlægges et særligt regelsæt, der bl.a. indebærer rapporterings- og kontrolkrav. Der indføres en ordning med mulighed for både administrative sanktioner og bøder i tilfælde af overtrædelser.

Forslaget har ingen konsekvenser for EU-budgettet, og det påvirker heller ikke på nogen måde fremtidige beslutninger om det samlede beløb, der stilles til rådighed på EU-budgettet til finansiering af politiske partier og fonde.

Forslaget blev sendt i høring den 1. november 2012 hos de danske partiorganisationer, der p.t. er opstillingsberettigede i Danmark til Europa-Parlamentet, og ingen politiske partier har haft indvendinger mod forslaget.

Medlemsstaterne synes generelt at være enige i hensigten bag en ny forordning. De foreløbige drøftelser af forordningens konkrete udformning har dog afdækket en række problemstillinger af både principiel og teknisk karakter.

Ikke mindst den foreslåede registrerings- og verifikationsmekanisme i Europa-Parlamentet har givet anledning til spørgsmål. En række delegationer har udtrykt bekymring for, at forslaget kan medføre en u hensigtsmæssig politisering af tildelingen af parti-støtte.

Derudover er hovedparten af medlemsstaterne skeptiske over for en række af de foreslåede ændringer i finansieringsmåden, idet man mener, at de ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at der fortsat er gennemsigtighed og passende kontrol med de europæiske politiske partiers og fondes budgetter.

På baggrund af formandskabets indledende sonderinger forventes formandskabet inden for kort tid at anmode De Faste Repræsentanternes Komité om et forhandlingsmandat med henblik på at indgå en førstelæsningsaftale med Europa-Parlamentet.

FO Regeringen er generelt på linje med flertallet af medlemsstaterne. Fra regeringens side vil vi arbejde for at sikre en aftale i Rådet – og efterfølgende i Europa-Parlamentet – der sikrer en rimelig balance mellem på den ene side at styrke de europæiske politiske partier og fonde og på den anden side at sikre passende kontrol med deres anvendelse af EU-midler.

Regeringen vil endvidere arbejde for at sikre en neutral og objektiv registrerings- og verifikationsmekanisme for ansøgninger fra europæiske politiske partier og fonde. I den forbindelse vil vi selvsagt arbejde for, at Europa-Parlamentets ikke tildes implementeringsbeføjelser, der er i strid med Traktaten.

Samtidig vil vi arbejde for, at forslaget bliver af en karakter, der muliggør effektiv administration af reglerne, således at de relevante myndigheder i medlemsstaterne, EU-institutionerne og de europæiske politiske partier og fonde ikke påføres uhensigtsmæssige administrative byrder.

Endelig vil vi fra regeringens side arbejde for at fjerne loftet for private donationer, subsidiært at beløbsgrænsen hæves. Det er vores vurdering, at et eventuelt loft for donationer vil kunne forsøges omgået via indirekte former for støtte. Derfor vil en afskaffelse af loftet i praksis sikre større transparens i de private donationer til partier.

Regeringen forventer, at der vil kunne laves en aftale, som hovedparten af medlemsstaterne kan tilslutte sig, og det vil også være vores udgangspunkt, at Danmark skal gøre det i den situation.

Pia Adelsteen lagde ikke skjul på, at hun fandt ordlyden i flere af forslagene groteske, bl.a. at man ønsker at skabe et europæisk offentligt rum, hvor fælles europæiske emner kan debatteres ud fra et europæisk perspektiv. Kunne ministeren forklare, hvordan "europæisk perspektiv" skal forstås? Endvidere Pia Adelsteen gerne have afklaret, hvad der menes med, at EU-landene forpligtes til at give de europæiske partier og fonde fuld juridisk anerkendelse og kapacitet på deres territorium, ligesom hun gerne ville have en forklaring på, at et europæisk parti skal overholde en række betingelser såsom høje standarder for internt demokrati og respekt for de værdier, som EU bygger på. Hvilke værdier er det? Og hvordan skal man forstå regeringens holdning, som fremført i samlenotatet, ifølge hvilken den "støtter tiltag, der kan styrke en åben og demokratisk debat på europæisk plan" forstås?

Pia Adelsteen havde fået den opfattelse, at forslaget lægger op til, at et europæisk parti ikke må mene hvad som helst. Det stillede hun sig uforstående over for - går demokrati ikke ud på, at man har ytringsfrihed og kan mene, hvad man har lyst til? Dernæst ville hun gerne have ministerens svar på, hvad der giver anledning til bøder og hans respons på, at der i samlenotatet står, at der er rejst tvivl om, hvorvidt forslaget er i strid med Traktaten.

Lykke Friis gav udtryk for, at Venstre selvfølgelig støtter styrkelsen af en åben og demokratisk debat. Dog udbad hun sig en forklaring på formuleringen i samlenotatet, der går på, at Europa-Parlamentet skal have bedre muligheder for at kontrollere, om et europæisk parti "herunder de underliggende partier på nationalt niveau samt partiernes medlemmer" overholder forordningens betingelser. Gør forslaget det muligt at pålægge nationale partier bøder? Og hvad gives der bøder for? Er det udelukkende, hvis f.eks. et parti ikke overholder budgettet?

Nikolaj Villumsen tilsluttede sig Lykke Friis bekymring over bøder på nationalt plan, og den trussel det vil udgøre mod demokratiet, hvis de tre partigrupper i Europa-Parlamentet kan idømme bøder til andre partier for at mene noget. Han delte også i høj grad Pia

Adelsteens undren over definitionen på europæiske værdier og var enig i, at den ikke kan være statisk.

Han bad regeringen være opmærksom på ændringsforslag 10 i Europa-Parlamentet, der går på, at europæiske partier skal kunne finansiere nationale valgkampagner, idet han anså det for dybt problematisk, hvis et europæisk parti f.eks. kan finansiere den ene side af en valgkampagne om bankunionen. Det vil favorisere dem, der har de største partier i ryggen.

Han henledte derudover ministerens opmærksomhed på ændringsforslag 23, ifølge hvilket man som repræsentant i Europa-Parlamentet kun kan være medlem af det europæiske parti, som ens eget nationale parti er med i. Det er vigtigt ikke at sætte begrænsninger for de folkevalgte parlamentarikerne, og han ville f.eks. selv støtte et medlem af Socialistisk Folkeparti i dennes beslutning om at gå til vestrefløjsgruppen på europæisk niveau i stedet for den grønne gruppe, som Socialistisk Folkeparti er medlem af.

Merete Riisager kunne på Liberal Alliances vegne ikke støtte op om mandatet på trods af gode elementer. Hvordan mente ministeren, det ville være muligt at administrere, at partier har sande europæiske ambitioner. Hvad demokrati angår, ønskede hun at kende regeringens principielle holdning: Mener den, at man skaber demokrati ved kontrol, eller at man skal gøre det ved, at EU opfører sig demokratisk og respekterer de nationale partier?

Europaministeren mindede udvalget om, at der med den nye forordning er tale om en justering af gældende regler for europæiske partier og fonde, og at de danske partiorganisationer ikke havde haft nogen indvendinger mod forslaget. Dog fandt ministeren det selvfølgelig at have en debat med udvalget i forbindelse med mandatafgivningen.

Han understregede, at det er afgørende for regeringen, at der findes nogle fair og objektive regler, således at der ikke kan sanktioneres over for partier på baggrund af deres politiske overbevisning. Men, tilføjede han, man kan godt forestille sig, at der opstår et parti, som ikke lever op til reglerne for tildeling af EU-midler, og at det derfor er fornuftigt med kontrol af, hvad pengene går til.

Om den juridiske status sagde ministeren, at den primært er af symbolsk karakter og har til formål at sikre synlighed og anerkendelse af de europæiske politiske partier og fonde på tværs af EU's medlemsstater. For anliggender, der ikke er regulerede af forordningen, vil et europæisk parti eller fond være omfattet af den nationale lovgivning og den juridiske form, som er registreret i den medlemsstat, hvor partiet eller fonden er hjemmehørende – som f.eks. Belgien, hvor de fleste partier er registrerede. Man er i gang med at afdække de tekniske aspekter af samspillet med national ret. Den nuværende praksis, hvor godkendelsen er en forudsætning for at få EU-finansiering, ændres ikke af, at anerkendelse fremover medfører en juridisk status baseret på EU-ret.

Som svar på spørgsmål om, hvorvidt kravene også vil omfatte nationale partier, forklarede ministeren, at forordningen skal etablere regler for europæiske politiske partier, men at

den ikke har til hensigt regulere nationale politiske partier eller fonde. Ministeren understregede, at han ikke opfattede forslaget, sådan at om man fra europæisk side skal ind og blande sig i en politisk debat i Danmark om Europa.

Primært henvendt til Pia Adelsteen, Nikolaj Villumsen og Merete Riisager og deres spørgsmål om definitionen af EU's værdier, betonedes af ministeren, at der allerede eksisterer krav om, at europæiske partier og fonde skal overholde de principper, som EU bygger på, og at forslaget er baseret på Lissabontraktatens artikel 2 om unionens værdier. Det præciseres endvidere, at europæiske partier og fonde skal respektere værdierne via deres programmer og aktiviteter. Disse værdier inkluderer respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstatsprincippet og menneskerettigheder, herunder rettigheder for personer, der tilhører minoriteter. Samtidig giver forordningen mulighed for, at en fysisk eller juridisk person kan anmode Europa-Parlamentet om at kontrollere, om et parti – herunder på nationalt og medlemsniveau - lever op til betingelserne for at kunne opnå status som europæisk parti eller fond og dermed have mulighed for at modtage EU-tilskud.

På Pia Adelsteens spørgsmål om, hvorvidt forslaget er i strid med Traktaten, svarede ministeren, at spørgsmålet var opstået i Rådets indledende behandling, men at den klare holdning er, at det, der vedtages, skal kunne leve op til Traktatens principper – hvis ikke, kan man ikke gå videre ad det spor.

NOT På Nikolaj Villumsens spørgsmål om, hvorvidt europæiske partier kan yde økonomisk støtte til nationale valg, lod ministeren gøre gældende, at Kommissionen har bekræftet, at forslaget ikke har til hensigt at ændre ved, at europæiske partier og fonde hverken direkte eller indirekte må finansiere nationale, regionale eller lokale valg - herunder også nationale partier eller kandidater - og folkeafstemningskampagner. Han tilføjede, at et flertal af medlemsstaterne har ønsket en præcisering af teksten. Ministeren var ikke specifikt bekendt med ændringsforslag 10, men ville gerne vende tilbage til Nikolaj Villumsen med et mere uddybende svar.

Til Merete Riisager sagde ministeren om den europæiske debat, at man i EU har en åben og livlig debat, og at den er et grundlæggende princip i et demokrati, som der ham bekendt ikke er lagt op til at ændre på. Når Europa-Parlamentet træffer beslutninger på vegne af snart 28 lande, er det fornuftigt med en debat, det går på tværs af landegrænser - altså en diskussion i den europæiske offentlighed.

I forhold til bøder lod ministerens svar, at der ham bekendt ikke er lagt op til, at Europa-Parlamentet kan give danske partier bøder, men at bøderne kun kan tilfalde europæiske partier, der ikke lever op til kravene.

Merete Riisager uddybede sit spørgsmål om demokrati i EU og håbede, at ministeren ville svare på en mere dybdegående facon end blot at konstatere, at det altid er rart med en livlig debat. Mener ministeren, at EU kan fremme demokrati ved hjælp af kontrolinstanser eller ved at opføre sig demokratisk og respektere de nationale demokratier?

Ministeren havde nævnt menneskerettigheder som en grundlæggende værdi, men, tilføjede Merete Riisager, i nogle lande diskuterer man, hvorvidt de er et pejlemærke, man kan bruge til at føre politik, eller om man skal gribe til nogle ældre retsstatsprincipper. Liberal Alliance er hverken fortalere for partistøtte på europæisk eller nationalt plan, men hendes bekymring gik på den forskelsbehandling, der vil opstå, hvis visse anskuelser – som f.eks. også ligestillingsområdet, som nogle partier i Europa-Parlamentet har et anstrengt forhold til - fører til udelukkelse af partier fra medlemskab eller partistøtte.

Nikolaj Villumsen pointerede, at han efter at have været valgobservatør i Ukraine var nået frem til, at det er vigtigt med partistøtte, så andre end oligarker kan have et parti.

Idet han henviste til regeringens samlenotat, hvori der står: "flere muligheder for Europa-Parlamentet til at føre kontrol med europæiske politiske partier og fonde", måtte han konkludere, at det vil blive muligt at straffe partier for ikke at overholde EU-værdierne. Han kunne overordnet set tilslutte sig princippet om mere gennemsigtighed, men opfordrede kraftigt ministeren til at arbejde mod krav om kontrol af partiers europæiske værdier. Hvis man tager kravet om ligestilling, må det betyde, at der også stilles krav til partiers struktur, og vil det ikke betyde, at eksempelvis et rent kvindeparti vil kunne blive straffet af Europa-Parlamentet? Nikolaj Villumsen mente, det vil være en dårlig idé at friste folk med et udemokratisk princip, der f.eks. også kan gøre det muligt for socialdemokrater, konservative og venstrefløjsgrupper at straffe den liberale gruppering.

Lykke Friis var tilfreds med, at ministeren havde præciseret, at det handler om en opstramning af allerede eksisterende regler, men hun savnede fortsat en afklaring på bødespørgsmålet. Ministeren havde sagt, at der ikke kunne gives bøder til de nationale partier, men hvorfor var de så bragt på banen i den konkrete formulering? Og forholdt det sig således, at ALDE-gruppen vil kunne få en bøde, hvis Jakob Ellemann-Jensen foretager sig noget i Venstre? Hvis det foreslås, at Europa-Parlamentet skal have hjemmel over f.eks. et dansk venstremedlem og det, der foregår i de nationale partier, anbefalede Lykke Friis, at man fra dansk side tilslutter sig de lande, der stiller sig skeptiske over for det forslag. Og endelig spurgte hun om, hvad kan man få bøde for?

Pia Adelsteen mente, det måtte være et dårligt eksempel med Jacob Ellemann-Jensen, idet hun var sikker på, at han lever op til alle de sande europæiske værdier.

Hun udtrykte stor tvivl om sammenhængen mellem de rette værdier og ytringsfriheden, for danske partier må vel mene, hvad de har lyst til. Hun tilsluttede sig også Nikolaj Villumsens bemærkning om det problematiske i at have krav om ligestilling, hvis der er tale om et rent kvindeparti. I den forbindelse udbad hun sig en definition af sande europæiske ambitioner og funderede over, om Morten Messerschmidt i givet fald kan få støtte. Uden en egentlig definition af værdier, mente hun, der var tale om noget vrøvl.

Hvad bøder angår, havde ministeren sagt, at det kun er europæiske partier, der ikke lever op til fastsatte krav, der kan idømmes bøder. Var det muligt at modtage en liste med kravene?

Endelig spurgte hun ministeren, om regeringen er indforstået med, at Europa-Parlamentet får implementeringsbeføjelserne, hvis forslaget viser sig ikke at være i strid med Traktaten.

Europaministeren gentog Merete Riisagers spørgsmål: Sikrer kontrol i sig selv demokrati, eller er det også vigtigt at se på, hvad der sker i medlemslande, og om EU respekterer de traktatmæssige arbejdsdelinger, der er mellem EU og medlemslande? Han svarede, at EU, som et nødvendigt udgangspunkt og som en del af den demokratiske proces, skal respektere arbejdsdelingen mellem EU og medlemslandene. I Danmark har man valgt en europapolitik, der er så tæt på kernen som muligt, men hvor danskerne som et godt eksempel på respekten for demokratiske beslutninger har besluttet ikke at være med i dele af EU-samarbejdet. Således mente ministeren, at det er fornuftigt at se på, om de tildelte midler bliver brugt i henhold til de betingelser, de gives på.

Hvis Merete Riisager med sit spørgsmål også mente, om kontrolmekanismer alene får demokratiet til at blomstre i EU, så var svaret nej, men kontrollen er et element i Europa-Parlamentets ageren over for de europæiske politiske partier og fonde. Der er dog andre elementer i det samlede demokratiske projekt, som EU er, der i lige så høj grad spiller ind i forhold til et velfungerende demokrati i EU og mellem EU og medlemslandene.

Europaministeren gav over for Nikolaj Villumsen udtryk for regeringens kritiske tilgang til politisk kontrol. Det er vigtigt, at man gør, hvad man kan for at undgå svindel og misbrug af midler, og at kontrollen af det arbejde bliver foretaget ved hjælp af en objektiv registrerings- og verifikationsmekanisme. Det var hans klare indtryk, at dette synspunkt deles med hovedparten af medlemslandene.

Han understregede, at det stadig var tidligt i processen, og at baggrunden for hans tidlige forhandlingsoplæg i udvalget var, at man fra dansk side gerne vil have mulighed for at påvirke de beslutninger, der bliver taget fremadrettet.

Henvendt til formanden foreslog han at holde et uformelt orienteringsmøde med udvalget på et tidspunkt under forhandlingerne, idet han var klar over, at der endnu var mange ubekendte, fordi forhandlingerne ikke for alvor var begyndt.

På flere medlemmers forespørgsel angående bøder, var ministerens svar, at han havde fået oplyst, at der ikke er mulighed for at give bøder til danske politiske partier. Umiddelbart havde han også svært ved at se, at en sagsgang, hvor f.eks. et venstremedlem udtaler sig på en måde, så det kan have konsekvenser for ALDE-gruppen, vil være sandsynlig – og da slet ikke Jacob Ellemann-Jensen, tilføjede ministeren. Han gentog, at regeringens holdning er, at bøder ikke skal kunne bruges som politisk instrument til at kontrollere andre partigrupper. Men det er naturligvis et relevant spørgsmål, som regeringen vil arbejde videre med og undersøge til bunds.

Om Morten Messerschmidt har sande europæiske værdier, som nævnt af Pia Adelsteen, ville ministeren ikke gøre sig til dommer over. Dog var der ikke lagt op til, at partigrupper, der allerede er omfattet, vil få frataget sin støtte.

Formanden takkede for ministerens tilbud om en løbende orientering af udvalget, men påpegede, at udfordringen lå i, at ministeren bad om mandat og derfor fik stillet nogle skarpe spørgsmål fra udvalget. Det var muligt, at ministeren havde svært ved at se, hvilke konsekvenser Jacob Ellemann-Jensens udtalelser måtte have, men, understregede formanden, det var ikke præcist nok at svare, at ministeren "umiddelbart havde svært ved at se" hvilke konsekvenser politiske udtalelser kan få. Vil der være ræson i, at ministeren får kastet lys over regeringens position på disse spørgsmål og kommer tilbage til udvalget?

Europaministeren betonedede, at hans indtryk var, at udvalget gerne ser tidlige diskussioner og mandatgivning, og han gentog regeringens ønske om via mandatet at være i stand til at påvirke forhandlingerne. Regeringens position er klar: den er positivt indstillet over for forslaget, men mener ligesom flere andre lande, at der er nogle konkrete punkter, der bør ændres. Ministeren tilføjede, at han måske burde have været mere varsom med at gribe den humoristiske stemning, men at han reelt ikke så nogle problemer i forhold til Morten Messerschmidt eller Jakob Ellemann-Jensen.

Formand bekræftede, at udvalget satte pris på tidlig mandatgivning, men at der fortsat var uklarhed om, hvad mandatet gik ud på. Ministeren havde svaret, at regeringen ønsker ændringer, men hvad går de ændringer ud på? Mandatet afhang af, hvorvidt der kunne gives mere solide svar.

Europaministeren bad om at få lejlighed til kort at gentage baggrunden for forordningen og regeringens synspunkter.

Om baggrunden for forslaget gentog ministeren, at der var tale om en modificering af allerede eksisterende lovgivning, at hensigten er at styrke de retslige og finansielle rammer for de europæiske partier, og at de bliver underkastet mere kontrol. Der er ingen budgetmæssige konsekvenser af forslaget, og det har ikke affødt kommentarer i de danske partiorganisationer.

Kernen i regeringens forhandlingsoplæg er, at den får mulighed for at hindre misbrug af kontrolmekanismer og sikre, at kontrollen ikke bliver misbrugt til at styre politiske meldinger. Det arbejde mente ministeren at have udvalgets opbakning til, og det bad han om mandat til at arbejde videre med, ligesom han understregede, at regeringen som nævnt også er optaget af, at sikre at registrerings- og verifikationsmekanismen ikke medfører en uhensigtsmæssig politisering af tildelingen af partistøtte. Derudover er en række lande – deriblandt Danmark - skeptiske over for en række af de foreslåede ændringer i finansieringsmåden, idet man mener, at det ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at der fortsat er passende kontrol med og transparens i partiernes og fondenes budgetter. Der er altså tale om bekymringer af principiel og teknisk karakter, der også var blevet kommenteret af udvalget, som dermed havde givet ministeren godt input til de kommende forhandlinger.

Formanden konstaterede, at der var bred opbakning til regeringens ønske om at arbejde mod sindelagskontrol, men gjorde samtidig opmærksom på, at der fortsat manglede afklaring på Nikolaj Villumsens spørgsmål om kvindeparter og på spørgsmålet om bøder til nationale partier.

Europaministeren gentog, at der ikke kan gives bøder til nationale danske eller andre landes nationale partier, men kun til europæiske partier, og at bødestraffen udgør maksimalt 10 pct. af partiets budget. Der er der i hvert faldt ikke lagt op til, tilføjede ministeren.

Nikolaj Villumsen sagde, at det var afgørende for Enhedslisten, at regeringen lægger afgørende vægt på to ting. For det første skal det ikke være muligt for Europa-Parlamentet at give bøder på baggrund af en vurdering af europæiske værdier, og for det andet at det ikke skal være muligt for europæiske partier at yde økonomisk støtte til valgkampe og folkeafstemningskampagner i henhold til ændringsforslag 10, som ministeren havde sagt, han ikke var bekendt med.

Pia Adelsteen mente at have fået en smule afklaring på regeringens standpunkt, men havde svært ved at gennemskue, hvad regeringen vil gå på kompromis med under forhandlingerne. Hun udtrykte fortsat bekymring for, at forordningen vil medføre en risiko for en uensartet behandling i henhold til politisk ståsted, ligesom hun var irriteret over ministerens udtalelse om, at støtte ikke kan fratages eksisterende grupper, for det overordnede spørgsmål handler om demokrati.

Hvad bødespørgsmålet angik, mente hun det må være enkelt at fratage et parti midler, hvis der er tale om svindel med dem, men hun havde fortsat ikke fået noget svar på, hvilke krav der skal efterkommes for at undgå bøder.

Merete Riisager mente, det måtte være rimeligt for et udvalg, der skal give mandat, at få eksempler på, hvad der kan udløse bøder.

Lykke Friis understregede, at det oprindeligt havde været Venstres hensigt at støtte forslaget, men at det på grund af de uldne svar var afgørende for partiet, at regeringen arbejder for, at Europa-Parlamentets kontrol kun skal gælde de europæiske partier. Europa-Parlamentet skal f.eks. ikke kunne bruge statutten til at indlede en sag mod Fidesz i Ungarn, og artikel 7 i Traktaten skal overholdes. Hun udbad sig ligeledes et fuldt overblik over, hvad der kan udløse bøder.

Europaministeren erklærede sig enig med Nikolaj Villumsen i, at et ændringsforslag, der lægger op til, at man med EU-midler skal kunne blande sig i de nationale valgkampe, ikke kan støttes fra dansk side.

Til Pia Adelsteen sagde han, at spillereglerne skal gælde både nuværende og nye partier. Grunden til hans udtalelse om, at reglerne ikke vil komme til at berøre nogle af de nuværende partier, var, at Pia Adelsteen havde nævnt et medlem fra sit eget parti, og at

ministeren ønskede at understrege, at det ikke er vurderingen, at de nye regler vil få indflydelse på støtten til nogle af de eksisterende partigrupper i Europa-Parlamentet. Det skulle ikke forstås, som at der er andre spilleregler, der gør sig gældende for eventuelle nye partier i Europa-Parlamentet.

Regeringen arbejder for, at der ingen kontrol skal være på nationalt niveau, sagde han til udvalgets medlemmer. I forhold til hvad der udløser bøde, uddybede ministeren, at der er tale om situationer, hvor penge ikke bliver brugt korrekt – dvs. svindel og korrupsion. Han var enig med Pia Adelsteen i, at bøder kan være et sanktionsmiddel, men at man godt kan forestille sig eksempler, der er så grelle, at hele støtten må bortfalde.

Ministeren havde fuld forståelse for de mange spørgsmål, og ønskede at understrege, at en af ulemperne ved et tidligt forhandlingsoplæg netop er, at mange spørgsmål er svære at besvare.

Lykke Friis gav udtryk for, at hvis ministeren var villig til at skrive det, der ikke fremgår i samlenotatet, ind i mandatet, ville Venstre støtte det.

Formanden understregede, at det var den mundtlige forelæggelse, der var afgørende for mandatet.

Lykke Friis undrede sig over, at ministeren ikke selv havde problematiseret spørgsmålet om kontrol på nationalt niveau; det havde udvalget henledt hans opmærksomhed på. Hun var derimod glad for ministerens præcisering af, at det er regeringens holdning, at forordningen ikke skal gælde de nationale partier og ønskede at få det præciseret i forbindelse med en liste over, hvad det er, partier kan få bøde for.

Merete Riisager ville gerne have uddybet, om der i forhold til bødestraf er tale om handlinger, der ikke er kriminelle, men som ikke vurderes at falde ind under de europæiske værdier.

Europaministeren pointerede over for Lykke Friis, at regeringen netop bad om mandat for at få mulighed for at få indflydelse på forordningen.

Han mente, det var en god idé med en præcisering af, hvilke bødestørrelser, der bliver lagt op til, og at lave en aftale med udvalget om en løbende orientering. Udover svindel, sagde ministeren, vil et parti, der i deres overordnede politik giver udtryk for at leve op til de demokratiske spilleregler og efterfølgende springer ud som nazistparti, kunne få en bødestraf.

Pia Adelsteen gjorde klart, at man i demokratiet og ytringsfrihedens navn har ret til at mene, hvad man vil. Hun ønskede at få uddybet sammenhængen mellem holdninger og bødestraf.

Formanden forelagde ministeren muligheden for et opfølgende skriftligt notat til udvalget forud for rådsmødet den 21. maj 2013 og for at partierne tog stilling til mandatet på bag-

grund af et løfte om opfølgning. Hun var glad for ministerens forslag om at vende tilbage til udvalget, hvilket er i tråd med udvalgets forventning i forbindelse med tidlig mandatgivning. Navnlig i denne sag understregede hun vigtigheden af en formel opfølgning, så medlemmerne kan følge med i, hvordan sagen udvikler sig.

Europaministeren ville være sikker på, at han havde forstået formanden korrekt: Bliver der givet mandat i dag, og følges der op skriftligt inden rådsmødet?

Lykke Friis sagde, at hun opfattede det som et betinget mandat, og at eventuelle ændringer vil fremgå i forbindelse med en skriftlig gennemgang.

Formanden præciserede, at mandatet afhang af en uddybende skriftlig opfølgning inden rådsmødet den 21. maj 2013.

Europaministeren var enig og gav tilsagn om en uddybende skriftlig opfølgning.

Pia Adelsteen erklærede, at hun på vegne af Dansk Folkeparti ikke kunne tilslutte sig mandatet på grund af vage svar fra ministerens side.

Nikolaj Villumsen gav også udtryk for ikke at bakke op om ministerens mandat. Han kvitterede for, at regeringen vil arbejde for, at der ikke kan ydes støtte i forbindelse med folkeafstemninger, men at bødospørgsmålet er så afgørende, at han mente, at regeringen burde lægge afgørende vægt på det.

Jens Joel indskød, at det var afgørende - på trods af uklarheder, men dog på baggrund af en klar udmelding om, hvad regeringen ønsker at arbejde for – at afgive mandat, ellers vil regeringen ikke kunne gøre sin indflydelse gældende under forhandlingerne.

Merete Riisager ønskede at præcisere over for offentligheden, at EU bevæger sig ind på en farlig kurs, og at hun derfor ville ønske, at ministeren havde sagt meget klarere, hvad regeringen vil kæmpe for. Skal bøder f.eks. kun gives, når der er tale om kriminelle handlinger? Hun fandt de manglede svar dybt beklagelige, og understregede, at Liberal Alliance ikke kunne støtte mandatet.

Formanden konkluderede, at der på baggrund af ministerens tilsagn om en skriftlig opfølgning ikke var et flertal imod forhandlingsoplægget, idet kun Liberal Alliance, Dansk Folkeparti og Enhedslisten ytrede sig imod.

FO 6. Fordelingen af pladser i Europa-Parlamentet i valgperioden 2014-2019

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 21.05.13, men forventes behandlet på mødet i Det Europæiske Råd den 22. maj 2013*

INI/2012/2039

Rådsmøde 3240 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Europaministeren: Efter valget til Europa-Parlamentet i maj 2014 skal fordelingen af pladser i parlamentet mellem medlemslandene justeres som følge af Kroatiens EU-medlemskab. Det indebærer en reduktion af antallet af medlemmer for at respektere det loft på 751, som er fastsat i Lissabon-traktaten. Det Europæiske Råd skal derfor tage stilling til fordelingen af pladser i Europa-Parlamentet i valgperioden 2014-2019 på grundlag af et forslag fra Parlamentet selv. Det vil forventeligt ske på mødet d. 22. maj 2013, men det kan ikke udelukkes, at beslutningen først vil blive truffet på mødet d. 27.-28. juni.

Det er værd at bemærke, at forslaget – som det nok er de fleste bekendt – indebærer, at Danmark beholder sine 13 pladser. Regeringen kan støtte Europa-Parlamentets forslag.

- FO** Regeringens forhandlingsoplæg er derfor, at man fra dansk side kan tilslutte sig, at Det Europæiske Råd vedtager Europa-Parlamentets forslag til fordeling af pladser i valgperioden 2014-2019.

Pia Adelsteen lod forstå, at Dansk Folkeparti støttede mandatet. Hun ville dog høre, om ministeren kunne oplyse, hvor langt ned i antal pladser i Europa-Parlamentet, Danmark kan risikere at komme, i takt med at EU bliver udvidet.

Nikolaj Villumsen gav udtryk for Enhedslistens støtte til mandatet.

Merete Riisager hilste Kroatien velkommen i EU, men bad ministeren knytte en bemærkning til, om det fortsat gør sig gældende, at nye lande får en dato for optagelse i euroen og hvor bindende denne dato i fald måtte være. Hun tilføjede, at det er et paradoks, når EU vokser både i bredden og dybden.

Europaministeren var glad for tilslutningen til mandatet – navnlig set i lyset af at Danmark har stemt for en optagelse af Kroatien, og at det derfor også er meget passende, at Kroatien også bliver repræsenteret i Europa-Parlamentet.

I sit svar til Pia Adelsteen om pladserne i Europa-Parlamentet pointerede ministeren, at han forholdt sig til den konkrete situation, der betød, at Danmark ikke ville miste pladser. Den fremtidige fordeling af pladser afhænger af, hvor mange lande, der bliver medlem, samt deres størrelse.

Så vidt ministeren forstod, spurgte Merete Riisager, om det forventes, at de nye medlemslande får en konkret optagelsesdato. Hertil svarede ministeren, at der p.t. er tre lande på dagsordenen: Man afventer et udspil fra en ny islandsk regering om det videre EU-forløb; der er ingen forventning om en snarlig tyrkisk indtræden, og endelig er der en

række tiltag i det vestlige Balkan. Der afholdes et møde mellem premierministrene fra Serbien og Kosovo den 21. maj 2013, og i forbindelse med junitopmødet skal man diskutere, om der skal gives en dato for selve forhandlingerne om optagelse af Serbien, og om man kan gå i gang med den såkaldte SAA-aftale (stabiliserings-og associeringsaftale) med Kosovo. Men egentlige datoer for optagelse er det stadig for tidligt at sige noget om.

Merete Riisager beklagede, at hun ikke havde udtrykt sig klart nok og dermed ikke have fået svar. Hendes spørgsmål gik på status for optagelsesdatoer i euroen, som hun mente måtte være relevant, også i forhold til den integrationsproces, der foregår p.t.

Formanden gjorde gældende, at lå langt uden for dagsordenen.

NOT Europaministeren indikerede, at han ville sørge for at fremsende et skriftligt svar på Merete Riisagers spørgsmål.

Mødet sluttede 12.23